

Raadsvoorstel

onderwerp	Zienswijze SDL jaarstukken 2025 en Meerjarenbegroting 2027-2030
zaaknummer	Z/26/511857
documentnummer	INT/26/1292921
portefeuillehouder	L. van Riswijk
portefeuille	Bestuurlijke samenwerking

1. Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers (hierna: SDL) heeft de gemeenteraad per brief gevraagd om zijn mening (zienswijze) kenbaar te maken over de jaarstukken 2025 en de meerjarenbegroting 2027-2030. Met dit raadsvoorstel doet het college een voorstel voor een zienswijze.

2. Aanleiding

Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 21, derde lid van de gemeenschappelijke regeling kunnen de raden van de deelnemende gemeenten bij het dagelijks bestuur van de SDL hun zienswijze over de begroting naar voren brengen.

3. Beoogd effect

Wij willen u in de gelegenheid stellen om uw zienswijze te geven over de begroting om invloed te houden op de taken, te behalen doelstellingen en financiën van de SDL.

4. Argumenten

1.1 Middels bijgevoegde jaarrekening legt de SDL verantwoording af over de inkomsten en uitgaven over 2025

In lijn met artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) en artikel 23 van de SDL legt het Dagelijks bestuur over elk kalenderjaar verantwoording af over de inkomsten en uitgaven onder overlegging van de daarbij behorende bescheiden.

Jaarrekening 2025

De jaarrekening SDL laat op basis van de lasten een negatief verschil zien van € 120.000 ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2025 en € 309.000 ten opzichte van de primitieve begroting.

De jaarstukken 2025 van de SDL laten in totaal een negatief resultaat zien van € 25.000. Dit is echter het resultaat na bestemming. Er wordt een bedrag onttrokken uit de bestemmingsreserve Tozo. Gelden die aan het eind van de Tozo looptijd nog in de reserve zitten, vallen volledig vrij en worden terugbetaald aan de gemeenten.

De RSD heeft € 42.000 minder uitgegeven dan de bijgestelde begroting. De RSD heeft op personeelskosten overgehouden, nadat deze eerder incidenteel waren opgeplust door het vertrek van de voormalig directeur RSD. Hogere uitgaven waren er op huisvesting en automatisering. De gemaakte resultaatafspraken uit de bestuurlijke opdracht zijn in 2025 grotendeels gehaald. Uitzondering hierbij zijn het aantal inwoners dat werkfit is gemaakt, dit blijft achter. Hierover hebben de deelnemende gemeenten reeds overleg met de RSD.

De RID heeft € 88.000 minder uitgegeven dan begroot. Lagere uitgaven zijn gerealiseerd op kapitaallasten en ondersteunende diensten. Hogere uitgaven waren er ook, op personeelskosten en onderhoud applicaties. Cijfermatig sluit de RID in 2025 netjes aan bij de bijgestelde, afgeraamde begroting. Het verwachte voordeel was door Zevenaar al verwerkt in de 2e VGR 2025, waardoor het effect in onze jaarstukken beperkt is.

In totaliteit zijn ten opzichte van de werkelijke uitgaven 2024 de uitgaven in 2025 ca. zeven ton hoger. Oorzaken hiervan zijn o.a. structurele personeelskosten als gevolg van cao-afspraken (+€ 200.000) en periodieke verhogingen (50 FTE heeft einde schaal nog niet bereikt) (+€ 120.000).

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2024	Begroting 2025 pr	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Programma 1: Bestuur	33.892	51.900	52.300	45.677	-6.623	I
Programma 2: RID	7.308.959	7.932.209	7.511.870	7.424.245	-87.625	I/S
Programma 3: Inkoop	257.029	368.800	175.100	170.711	-4.389	I/S
Programma 4: RSD	8.023.217	8.251.700	8.721.300	8.679.488	-41.812	I
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-430.000	-475.000	-455.000	20.000	I
Totaal lasten	15.173.096	16.174.609	15.985.570	15.865.121	-120.449	
Baten	Realisatie 2024	Begroting 2025 pr	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Programma 1: Bestuur	33.892	51.900	52.300	45.677	-6.623	I
Programma 2: RID	7.308.959	7.932.209	7.511.870	7.424.245	-87.625	I/S
Programma 3: Inkoop	257.029	368.800	175.100	170.711	-4.389	I/S
Programma 4: RSD	7.991.217	8.226.700	8.696.300	8.654.488	-41.812	I
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-430.000	-475.000	-455.000	20.000	I
Totaal Baten	15.141.096	16.149.609	15.960.570	15.840.121	-120.449	
Resultaat voor Bestemming	-32.000	-25.000	-25.000	-25.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-32.000	25.000	-25.000	-25.000	0	
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD.

In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Bestuur

Door een onvoorziene MT-mutatie was het managementteam van de zomer tot 1 december 2025 niet volledig bezet. De directeur heeft tijdelijk extra taken waargenomen, waardoor de operationele continuïteit gewaarborgd bleef. De geplande organisatieontwikkeling liep hierdoor vertraging op en kon pas vanaf december weer volledig worden opgepakt. Het nieuwe functiehuis is volledig geïmplementeerd maar daarmee is de organisatieontwikkeling nog niet afgerond.

RID

De RID heeft de afhankelijkheid van externe inhuur structureel verminderd door meer vaste medewerkers te werven. De vaste formatie (FTE) is toegenomen, terwijl de totale personeelslasten zijn gedaald, ondanks cao-stijgingen. Hiermee is de continuïteit van kennis geborgd binnen bestaande budgetten.

In 2025 is het fundament van de Liemerse I&A-visie versterkt: zoals hiervoor al is aangegeven is het functiehuis vrijwel volledig gevuld met vaste medewerkers, externe inhuur is sterk afgebouwd en het technische ICT-fundament is verbeterd met het afgeronde automatiseringsplan en de uitrol van Microsoft

365.

Tegelijkertijd blijkt de huidige I&A-visie niet meer toereikend voor de ambities van de gemeenten. Daarom wordt de gezamenlijke visie in 2026 herijkt om beter aan te sluiten op de actuele behoeften en gewenste ontwikkelsnelheid. De huidige visie loopt bovendien tot eind 2025, waardoor een herijking niet alleen wenselijk is maar ook noodzakelijk.

Inkoop & Samenwerking

De gewijzigde samenwerking met gemeente Zevenaar is volledig doorgevoerd:

- Zevenaar doet eigen inkoop,
- RID voert de regie over Liemers-brede trajecten.

In 2025 lag de focus op gezamenlijke aanbestedingen voor de partners, gericht op rechtmatigheid en schaalvoordeel.

RSD

De RSD heeft in 2025 succesvol ingezet op snellere uitstroom naar werk, het voorkomen van nieuwe bijstandsaanvragen en het verbeteren van de dienstverlening. Het aantal uitkeringen daalde, de uitstroom lag boven het landelijke gemiddelde en veel cliënten vonden werk. Initiatieven zoals *Focus op werk* en *Direct Werk* droegen hier duidelijk aan bij. Financieel verbeterden de BUIG-resultaten en door betere sturingsinformatie werd het inzicht vergroot. De meeste doelen uit de bestuurlijke opdracht 2024–2026 zijn behaald en inwoners waarderen de dienstverlening met een 7,9. Al met al bevestigt de in 2025 gekozen koers effectief is geweest.

2.1 De gemeenteraad moet in de gelegenheid worden gesteld om zijn zienswijze over de begroting kenbaar te maken

Op grond artikel 21, derde lid van de SDL kan de raad, binnen twaalf weken, zijn zienswijzen over de ontwerpbegroting kenbaar maken aan het Dagelijks bestuur. Het Dagelijks bestuur van de SDL betreft de zienswijze van de raden in hun besluitvorming over deze financiële stukken, overeenkomstig artikel 35, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De meerjarenbegroting 2027-2030 van SDL bevat de begrotingsinformatie voor de samenwerking op het gebied van ICT, Inkoop (excl. Zevenaar) en Werk & Inkomen in het kader van de Participatiewet van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar. De richtlijnen voor de meerjarenbegroting zijn via de kaderbrief in januari 2026 vastgesteld. De SDL volgt volgens afspraak de indexcijfers voor loon- en prijsontwikkelingen uit de septembercirculaire 2025.

De financiële druk bij de gemeenten leidt tot een blijvende jaarlijkse besparingstaak van 3% voor de SDL in 2025–2028. Dit moet vooral worden bereikt door minder externe inhuur en strakker licentiebeheer; als dat niet volstaat, zijn aanvullende keuzes nodig.

In de begroting is een bijraming van € 1.288.000 opgenomen, waarvan € 1.200.000 voor de gewijzigde wettelijke taken die tot dusver vielen onder de Bestuurlijke Opdracht RSD maar behoren tot de reguliere wettelijke uitvoering. De resterende stijging komt vooral door hogere huisvestings- en facilitaire kosten. Vanaf 2026 blijft de lastenstijging beperkt tot € 28.000 (<0,2%), mede door inkrimping van het personeelsbestand. In de jaren 2028–2030 wordt het ingezette bezuinigingspad voortgezet, met als doel dat de lasten in 2030 lager uitkomen dan in 2027.

Voor een overzicht van de geraamde kosten per programma verwijzen we naar de staat hieronder.

Consolidatie op programmaniveau							
Lasten	Begroting 2026 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2026 nw	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
					2028	2029	2030
Programma 1: Bestuur	51.800	-1.800	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Programma 2: RID	8.040.504	-78.305	7.962.200	8.078.800	8.264.624	8.176.105	8.279.275
Programma 3: Inkoop	178.200	9.800	188.000	191.500	195.500	199.500	203.500
Programma 4: RSD	8.436.845	43.155	8.480.000	8.387.493	8.379.731	7.496.000	7.562.500
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-10.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000
Totaal lasten	16.257.349	-37.150	16.220.199	16.247.793	16.429.855	15.461.605	15.635.275
Baten	Begroting 2026 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2026 nw	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
					2028	2029	2030
Programma 1: Bestuur	51.800	-1.800	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Programma 2: RID	8.040.504	-78.305	7.962.200	8.078.800	8.264.624	8.176.105	8.279.275
Programma 3: Inkoop	178.200	9.800	188.000	191.500	195.500	199.500	203.500
Programma 4: RSD	8.411.845	43.155	8.455.000	8.362.493	8.354.661	7.496.000	7.562.500
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-10.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000
Totaal Baten	16.232.349	-37.150	16.195.199	16.222.793	16.404.785	15.461.605	15.635.275
Resultaat voor Bestemming	-25.000	0	-25.000	-25.000	-25.070	0	0
Bestemmingsreserve Tozo	25.000	0	25.000	25.000	25.070	0	0
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0

Bestuur

De komende jaren brengen onzekerheden met zich mee, zowel financieel als bestuurlijk. Naast de geopolitieke ontwikkelingen staan de gemeenten voor oplopende tekorten.

Tegelijkertijd wordt regionaal nagedacht over de toekomst van gemeentelijke samenwerking, waarbij herindelingen niet worden uitgesloten. De impact hiervan op de Liemerse samenwerking is nog onduidelijk en wordt in deze begroting dan ook niet meegenomen. Wel is het mogelijk dat de samenwerking in de komende jaren een andere vorm krijgt.

RID

De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten. Naast de deelnemende gemeenten worden de diensten verleend aan de RSD die intern verrekend worden. Er is een dienstverleningsovereenkomst met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. Zij betalen een vast bedrag per licentie omdat zij niet gebruik maken van alle applicaties. Deze bijdrage wordt in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten. Hierdoor stijgt de bijdrage vanuit de gemeenten minder sterk. De RID heeft de projectadministratie opgeschoond en hiermee is, mede door de verSaaSing, een voordeel in de kapitaalslasten gerealiseerd. De nu bekend zijnde voordelen zijn verwerkt in de RID-begroting.

Investeringskredieten worden niet altijd volledig binnen het kalenderjaar gebruikt. Vrijvallende investeringskredieten in 2027 en daarna worden volledig opnieuw als investering meegenomen. De besteding van deze budgetten wordt gezamenlijk bepaald met de RID-contactpersonen.

Inkoop

In 2024 heeft de gemeente Zevenaar de inkoop samenwerking beëindigd met de SDL. Zevenaar heeft nog wel haar aandeel via de gezamenlijke RSD-RID aanbestedingen. De kosten van Zevenaar voor de gezamenlijke aanbestedingen worden op uurbasis afgerekend. Er wordt dit jaar gerekend met eenzelfde bijdrage van € 30.000 voor onze gemeente.

RSD

De bestuurlijke opdracht van de RSD loopt tot en met 2026. In 2026 wordt met de bestuurders gesproken over de voortzetting na 2026; in de begroting is rekening gehouden met een bedrag van 1,2 miljoen.

Om de investeringen van de afgelopen jaren niet verloren te laten gaan en stabiliteit te creëren voor doorontwikkelingen, vraagt de RSD opnieuw een investering voor 2027 en 2028. In de meerjarenbegroting is daarom uitgegaan van continuering van de huidige dienstverlening.

2.2 De voorgestelde zienswijze over de concept meerjarenbegroting 2027-2030 is opgenomen in de conceptbrief

In de concept zienswijzebrief wordt aangegeven dat wij hebben kennisgenomen van de jaarstukken 2025 en in kunnen stemmen met de meerjarenbegroting 2027-2030. Hierbij wordt opgemerkt dat wij, in lijn met de reactie op de eerdere zienswijze van gemeenten, blij zijn om te lezen dat voor de periode 2025-2028 nog voorzien is in een jaarlijkse besparing van 3%. De SDL geeft aan deze taakstelling te kunnen gaan realiseren door een scherpere focus op externe inhuur en licentiebeheer. Waarbij wel wordt meegegeven dat, indien dit onvoldoende blijkt te zijn, er verdere afwegingen nodig zullen zijn om de doelstellingen binnen de beschikbare middelen te behalen. Met bijgevoegde zienswijze wordt kenbaar gemaakt dat wij graag tijdig worden meegenomen indien dergelijke afwegingen nodig zijn.

In de meerjarenbegroting is reeds uitgegaan van continuering van de huidige dienstverlening door de RSD. Daarmee is nog niet besloten dat er een structurele financiering van de bestuurlijke opdracht zal plaatsvinden. Voordat wij als gemeente een eventuele structurele financiering zullen opnemen in onze Meerjarenbegroting volgt eerst een onafhankelijk benchmark-onderzoek. In bijgevoegde zienswijze wordt daarom tot slot nog aangegeven dat wij deze doorvertaling pas mee zullen nemen in onze meerjarenbegroting zodra de resultaten van het benchmark-onderzoek daar aanleiding toe geven.

5. Kanttekeningen

1.1. *Zevenaar kent nog steeds een tekort op het BUIG-budget*

De gemeente Zevenaar heeft over 2025 een tekort van circa € 791.000 op het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), zijnde 5,6% van het definitief toegekende budget. Omdat in ten minste twee van de drie voorgaande jaren eveneens sprake was van een tekort van minimaal 5%, voldoet Zevenaar aan de voorwaarden voor het uitgebreide vangnet (eigenrisicodrempel 5%). Deze drempel bedraagt € 708.840 (5% van € 14.176.798). Het deel van het tekort dat binnen deze drempel valt, blijft volledig voor rekening van de gemeente. Het deel van het tekort boven de drempel bedraagt circa € 82.160. Op grond van de vangnetregeling wordt 50% van dit bedrag gecompenseerd. De verwachte vangnetuitkering bedraagt daarmee circa € 41.075. Het resterende tekort blijft voor rekening van de gemeente en is verwerkt in de jaarrekening 2025.

In lijn met uw besluitvorming van 22 april jl. heeft het college een uitgebreide aanvraag vangnetuitkering ingediend waarbij het college heeft verklaart dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen.

6. Alternatieven

n.v.t.

7. Planning en evaluatie

In lijn met artikel 22 van de gemeenschappelijke regeling stelt het Dagelijks bestuur minimaal één keer per jaar een bestuursrapportage op voor het Algemeen bestuur. Na vaststelling door het Algemeen bestuur wordt deze rapportage via het college aangeboden aan de raad.

Daarnaast is de SDL aangemerkt als een gemeenschappelijke regeling met een hoog toezichtsarrangement. Voor de SDL wordt de raad ook bij de gemeentelijke kadernota en bij de voortgangsrapportage geïnformeerd over financiële en algemene beleidsmatige ontwikkelingen.

8. Communicatie

Na behandeling en besluitvorming in de gemeenteraad zal bijgevoegde concept zienswijzebrief worden aangeboden aan de Dagelijks bestuur van de SDL. Het Algemeen bestuur vergadert op 6 juli waarna de begroting zal worden vastgesteld.

9. Financiële gevolgen

De gemeentelijke bijdragen aan de verschillende programma's van de SDL in 2027 worden meegenomen in de Meerjarenbegroting 2027–2030. Dit geldt nog niet voor de voortzetting van de huidige dienstverlening door de RSD na afloop van de bestuurlijke opdracht eind 2026.

In de voorlopige raming van de SDL is hiervoor een bedrag van € 1,2 miljoen opgenomen binnen de exploitatiekosten. Vanuit de SDL zal binnenkort nog worden aangegeven of dit bedrag financieel onderbouwd en daadwerkelijk noodzakelijk is. Vooralsnog leidt deze inschatting tot een (nog af te dekken) negatieve post binnen onze meerjarenbegroting. Waarbij het aandeel voor Zevenaar € 640.000,- bedraagt, het overige deel (samen € 560.000,-) wordt door Duiven en Westervoort gedragen.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. 1293316 Aanbiedingsbrief SDL
2. 1292709 Jaarstukken 2025 SDL
3. 1292708 Concept meerjarenbegroting 2027-2030 SDL
4. 1293317 Concept zienswijzebrief aan SDL
5. 1293807 Dashboard SDL
6. 1292923 Raadsbesluit zienswijze op begroting 2027-2029 SDL

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk